

In deze nieuwsbrief:

1. Van de voorzitter
2. Jubileum Stichting Vitality 10 jaar
3. Activiteiten Museum
4. Faces to graves
5. Over het museum
6. Rabo Club Support
7. Vriend van het museum
8. Agenda

1. Van de voorzitter

Afgelopen periode hebben wij een aantal mooie mijlpalen bereikt, zoals het 10-jarige jubileum van Stichting Vitality en de resultaten van het draagvlakonderzoek. Ik denk dan ook terug aan de bijzondere momenten die wij gehad hebben met de veteranen, onze helden. Vele ritten heb ik samen met Louis Brugghe naar Frankrijk gemaakt om hen te bezoeken, zoals:

- Donatien Hamon, een Franse veteraan die op 16 mei 1940 zwaar gewond raakte bij Wemeldinge en die uiteindelijk in het St Joanna ziekenhuis in Goes terecht is gekomen. Daar kreeg hij de laatste sacramenten toegediend omdat hij het niet zou overleven. Na een zestal operaties en bijna 2 jaar ziekenhuis is Donatien in 2018 op 103-jarige leeftijd overleden.
- Maurice le Noury, die in april 1945 als Franse parachutist boven Drenthe is gedropt. Vele jaren had ik de eer om samen met hem een krans te mogen leggen tijdens de herdenking in Kapelle. Onze boodschap vanuit het museum is daarom ook "Wij bewaren hun verhalen"

De afgelopen 10 jaar zijn voorbij gevlogen. Vele mensen uit verschillende landen hebben wij mogen ontmoeten, wat tot bijzondere gesprekken heeft geleid. Ook de jaarlijkse terugkerende week van Toujours Kapelle is iets waar we met trots op terug kunnen kijken. Waar we in 2013 met 1 voertuig in de voortuin begonnen zijn we editie 2022 met ruim 25 voertuigen geëindigd.

2. Stichting Vitality 10 jaar

Op 2 november 2022 bestond Stichting Vitality, waar het museum Memorial 4045 onder valt, tien jaar. We mochten hierbij stil staan op vrijdag 4 november in Dorpshuis de Vroone en op zaterdag 5 november met een open huis. Hieronder een korte impressie van beide dagen.

Vrijdag 4 november

Met ca. 80 vrijwilligers, vrienden, sponsoren en andere belangstellenden waren we samen gekomen in de Vroone. Onze voorzitter Andries Looijen verwelkomde de aanwezigen en

presenteerde een fotocollage van 10 jaar Vitality. Van ieder jaar liet hij enkele foto's zien en vertelde daar wat bij. Herdenkingen op diverse plaatsen, evenementen als Toujours Kapelle en battle field tours, educatieve momenten met kinderen, de registratie van het museum en de verhuizing van de Vroonlandseweg naar de Goessestraatweg vormden de rode draad van de stichting in de afgelopen 10 jaar.

Voor en na de pauze hield Robert Catsburg een inleiding met als titel "De slag om de Schelde / Bevrijding Oktober 44" en dan met name gericht op de bevrijding van Zuid-Beveland. Hoe de bevrijders oprukten vanuit het zuiden (Antwerpen) naar Hoogerheide / Woensdrecht en de Kreekkraakdam om zo de hals van Zuid-Beveland in te trekken en via de oversteek van het Kanaal door Zuid-Beveland door te stoten naar de Sloedam. Hier stopte zijn verhaal; echter er volgde nog een flinke strijd tot de uiteindelijke bevrijding van Walcheren. Robert heeft zich goed verdiept in de bewegingen van de geallieerden in Zuidwest-Nederland. Hoe de bewegingen waren van de verschillende legers, bataljons, compagnies en andere kleinere eenheden. Hoe deze verkenden, optrokken, terug trokken en uiteindelijk met de nodige verliezen en tegenslagen de Sloedam bereikten. Een interessante en gedetailleerde lezing door een bevlogen historicus en auteur van diverse boeken, waarvoor dank.

Zaterdag 5 november

Op zaterdag 5 november was er open huis in / bij het museum. Op deze mooie dag was het museum geopend en een aantal gidsen zorgden voor een rondleiding door het museum en naar het ereveld. Geanimeerde gesprekken werden gevoerd, een geslaagde activiteit.

Op het terrein stond ook een trailer van Wings to Victory waar een *Haviland Chipmunk* in was geplaatst. Kinderen konden op de pilotenstoel plaats nemen en een vrijwilliger van Wings vertelde e.e.a. over het vliegen en het vliegtuig. Om 14.00 uur was er een fly-by, verzorgd door één van de vliegeniers van Wings met zijn *Piaggio/Focke-Wulf*. De piloot bracht tot 4 keer een groet aan ons museum. Indrukwekkend.

Ook voor de inwendige mens was gezorgd. In een authentieke veldkeuken werden broodjes worst met zuurkool bereid. Daarnaast kon in de tent een drankje worden gekocht en was er gelegenheid om memorabilia te kopen.

Ca. 400 mensen werden geteld bij deze open dag. Fantastisch!!

Op deze dag kregen we ook bezoek van Stichting Erfgoed Diessen. Vier leden van deze stichting kwamen een bijzonder stuk tastbare geschiedenis overhandigen aan ons museum.

Het gaat hier om een voertuig schildje van de Franse 4eme Regiment de Cuirassiers.

In de meidagen van 1940 kreeg een inwonster van Diessen dit schildje aangeboden door een Frans militair.

In Diessen sneuvelden op 12 mei 1940 11 Franse militairen van dit legeronderdeel na een

verkenningstocht. Zeven van hen liggen er op het Franse ereveld in Kapelle begraven. In Diessen herinnert een brug aan deze wrede gebeurtenis.

www.erfgoeddiessen.nl/12-mei-1940-brug

3. Activiteiten vanuit en door het Museum

Het museum Memorial 40-45 is een actief museum. Een greep uit onze activiteiten van de afgelopen maanden:

Rondleidingen en Battlefield Tour

Zoals bekend kunnen bezoekers van het museum, als ze daar belangstelling voor hebben, een uitgebreide *rondleiding* door het museum krijgen, verzorgd door een van onze vrijwillige gidsen. Daarbij hoort natuurlijk ook een bezoek aan de Franse begraafplaats. Ook voor groepen kan op verzoek een dergelijke rondleiding worden georganiseerd.

Het Museum organiseert op gezette tijden bij voldoende belangstelling een zogeheten *Battlefield Tour*. Dan worden bezoekers langs de verschillende plaatsen in en rondom Kapelle gereden in een origineel legervoertuig uit de Tweede Wereldoorlog.

Maar er is meer mogelijk. Er kan op verzoek *Battlefield Tour op maat* worden verzorgd. Zo kwam er onlangs vanuit de Protestantse Mozeskerk in Biezeling de vraag of voor een groepje ouderen een aangepaste Battlefield Tour kon worden georganiseerd. Op 17 november is de groep na een ontvangst in het museum met een busje rondgereden langs een aantal plaatsen die in de Tweede Wereldoorlog een rol hebben gespeeld in en rondom Kapelle. De route ging langs de Postbrug en langs Vlakte en onderweg werd het verhaal van de Fransen verteld. Weer terug in het museum kregen de deelnemers onder het genot van een kopje koffie of thee een rondleiding met uitleg. Dit alles onder leiding van Chris 't Hart als gids. De reacties waren erg enthousiast.

Andere activiteiten:

Het museum was vertegenwoordigd bij de herdenking van de slag om de Schelde op 21 november in Vlissingen. Daarbij was ook de nieuwe Franse ambassadeur François Alabrune aanwezig. Vooraf aan de herdenking heeft de ambassadeur een bezoek gebracht aan ons museum.

De *familiedag* op de vliegbasis Woensdrecht was eveneens een mooie gelegenheid om met voertuigen aanwezig te zijn.

De *Kapelse dag* op 27 augustus was natuurlijk een uitgelezen moment om te laten zien waar het museum voor staat. Er kwamen veel bezoekers langs het kraampje van Memorial 40-45 en de opgestelde voertuigen en er was ruimschoots gelegenheid om belangstellenden te informeren over het museum.

4. Faces to graves:

Emile François Semal
Geboren: 28 - 12 - 1920
Haccourt, België
Gesneuveld: 2 - 10 - 1944
Stevensweert, Nederland

Dit is een verhaal dat je wellicht niet snel zult koppelen aan de Franse begraafplaats in Kapelle. Als je de graven goed bekijkt, zul je één grafsteen vinden met een rond emaille plaatje met daarop de Belgische vlag en een bruin kruis. De persoon die hier begraven ligt heet *Emile François Semal*. De vlag zegt het al, deze jongeman die op 20-jarige leeftijd sneuvelde, kwam uit België. Hoe kan het dat deze man hier werd begraven?

Daarvoor gaan we terug naar eind 1942 begin 1943. Duitsland heeft de slag om El Alamein tegen de Britse generaal Montgomery verloren en zit defensief in het nauw in Noord-Afrika. Begin 1943 winnen de Sovjets de slag om Stalingrad en het lijkt er steeds meer op dat de geallieerden de oorlog zouden kunnen winnen. Tot dan toe had de Belgische regering zich afwachtend opgesteld. De regering Pierlot bedenkt dat bij een eventuele zegetocht België mee zou moeten doen. Hierop vormde men in Engeland een bataljon, dat door een veteraan Jean Baptise Piron uit de Eerste Wereldoorlog werd aangestuurd. Dit bataljon is uiteindelijk brigade Piron gaan heten en werd onder andere gevuld door dienstplichtigen, maar ook Belgen die voorheen bij het Franse vreemdelingenlegioen zaten. Het lijkt erop dat Emile Semal een legioniër was.

Een maand na D-day vertrekt brigade Piron naar Frankrijk uit New Haven en vaart naar de omgeving van Arranches waar ze worden ontscheept. Hun eerste taak is om de Britse zesde luchtdivisie te vervangen, die daar onder andere de fameuze Pegasusbrug had veroverd. Het is voor veel Belgen van brigade Piron het begin van gevechtshandelingen en het begin van patrouille lopen aan de frontlinie. Een plicht die tot het eind van de oorlog herhaald zou worden. Er werden dan gezichten zwart gemaakt met camouflagecrème, niets aan het uniform mocht blinken om niet op te vallen.

Als een patrouille uit vier man bestond gingen de eerste twee voorop en gaven de derde en vierde dekking. Soms liep het mis en kwamen ze een Duitse patrouille tegen. Toen er na zo'n botsing iemand gewond raakte en achterbleef werd hij de dag daarop gehaald door een aalmoezenier, die een grote vlag van het Rode Kruis in de lucht stak en met gevaar voor eigen leven de gewonde ophaalde. Gelukkig schoten de Duitsers niet.

Via acties in Le Havre en de bevrijding van België, het is inmiddels najaar 1944, begint voor brigade Piron de 'veldtocht van Nederland'. Tijdens operatie Market Garden krijgen ze de rol om geïntegreerd in het Britse Achtste Korps de rechterflank te verdedigen. Tijdens deze

K.164. BELG. *Wessem Kapelle*

GRAVENDIENST
BELGISCHE MILITAIREN *Dibnr. C. 123*

Naam: *Semal*

Voornamen: *Emile François*

Troepenonderdeel: *1re Belgian Brigade*

Rang: *1re Corporal*

Identificatienummer: *4395*

Geboren: te *Wessem* den *28-10-'23*

Gesneuveld c.q. aan bekomen verwondingen overleden: te *Wessem* den *3-10-44*

Begraven in de gemeente: *Wessem* den

Plaats, waar het graf zich bevindt: *R.K. Begraafplaats*

Datum van begraven: *4-10-44* gekist/ongekist

Soort van het graf: _____ enkel graf; _____ persoonsgraf; massagraf

Ligging van het graf: _____ nummer: _____

Aard van het grafteeken: *Kruis*

Familiebetrekking: *Paris, 24 Av. Gabriel A. H. Quet, Semal, Tr.*

10464 - '41 - K 983 *25/049 opgegeven, begraaf. 29-10-44 te Kapelle.*

periode besluit Piron om op te rukken naar het Kanaal van Wessem en die positie geven ze niet meer op. Als op 25 september de operatie Market Garden stopt, ligt de brigade over een strook van ongeveer 20 kilometer achter de Maas en het kanaal van Wessem. Daarmee zijn de gevechten niet voorbij. Pogingen worden gedaan om

door te stoten naar Wessem zelf en in Thorn komt Freddy Verhaege, aan wie de inname van Le Havre te danken is, bij gevechten om. Hoe Freddy Verhaege sneuvelt kun je beluisteren in audiospot 219 van Liberation Route. De geniecompagnie van Semal installeert zich in Ophoven op één oktober. Op twee oktober moet Emile Semal gelijk aan de slag. Hij moet met anderen van het eerste peloton een oversteekplaats verkennen die de Duitsers 's nachts gebruiken. Ze steken daarvoor de Maas over en komen zo in vijandelijk gebied onder

Stevensweert. Als ze te voet de hoeve van Ruthen willen verkennen komen ze onder vuur te liggen. Emile Semal wordt in het hoofd getroffen en sneuvelt ter plekke. Uit de gebeurtenissen die daarna volgen kunnen we concluderen dat Semal noodgedwongen is achtergelaten en later door de Duitsers is begraven. De Duitse officier trommelt de predikant van Stevensweert op en vraagt hem de begrafenis te verzorgen met de volgende woorden: ""Er hat seine Pflicht

gethan; er war unser Feind; wir wollen ihn beerdigen. Wollen Sie, Herr Pfarrer, das thun?". Dominee Peer geeft hieraan gehoor en vertelt in zijn verslag: "Na eenig wachten werd de gesneuvelde soldaat op de doodenaar door twee jonge mannen binnengebracht. Droevig was het om van dat tooneel aanschouwer te zijn. Daar lag die jonge man in zijn kleedij, waarin hij gesneuveld was met

ongewasschen handen, met ongewasschen gezicht, het zwarte haar van het hoofd vol bloed, terwijl achter uit den nek het bloed nog drupte." De preek wordt in het Duits gedaan en in aanwezigheid van de Duitse officier en zijn mannen. Achteraf blijkt echter dat Semal katholiek was en werd hij op het katholieke kerkhof opnieuw begraven. In 1949 wordt er besloten om hem in Kapelle te begraven. Op het kaartje van de Belgische gravendienst blijkt dat het in eerste instantie onduidelijk is geweest of hij de Franse of Belgische nationaliteit had. In 1961 doet de Belgische oorlogsgravenstichting een verzoek voor een herbegraving van Emile Semal in Willemstad. De burgemeester van Kapelle gaat hiermee akkoord. Maar Emile Semal is nooit overgebracht. Daarom herinnert dat kleine Belgische vlaggetje ons nog steeds aan de opoffering van één van onze zuiderburen.

5. Over het museum

Memorial 40-45 Kapelle Draagvlakonderzoek

Pronk Studio heeft in samenwerking met Femke Klein een onderzoek uitgevoerd naar het draagvlak voor onze ambities. In onze vorige nieuwsbrief vertelden we hier al over. U weet dat de Stichting plannen heeft om een nieuw Memorial te stichten nabij het Franse ereveld. In onze visie op de toekomst hebben we aangegeven dat Memorial 40-45 Kapelle wil uitgroeien tot *“het Nederlandse museum en informatiecentrum over de betrokkenheid van Frankrijk in de Tweede Wereldoorlog in Nederland en in Zeeland in het bijzonder en de naoorlogse samenwerking met Nederland in het kader van Vrede en Veiligheid tot aan de dag van vandaag”*. De eerste fase van het onderzoek is afgerond. Stakeholders hebben aangegeven dat zij mogelijkheden zien voor een “afgeslankt” plan en het project verder op uiteenlopend vlak willen ondersteunen. In het onderzoek is stil gestaan bij de merkessentie (verkrijgen van een gezamenlijk beeld) en positionering (waar staan we, een merkbefoelste). De doelgroepen zijn verwoord en voor verschillende groepen zijn de randvoorwaarden aangegeven. Daarnaast is ook gekeken naar mogelijke samenwerkingen en financieringsmogelijkheden. Aan burgemeester en wethouder cultuur van de gemeente Kapelle is het rapport inmiddels overhandigd; zij hebben aangegeven met ons het project verder te willen uitwerken. Met vertrouwen zullen we de komende periode met de adviezen en voorstellen aan de slag gaan. We houden u op de hoogte.

10:18

4G

Tweet

Constantijn JodH
@ConstantijnJodH

Vandaag mocht ik samen met [@AnnebethEvertz](#) het rapport in ontvangst nemen over de toekomst van [@MemorialKapelle](#). Nu kunnen Annebeth en Andries Looijen hard aan de bak met alle stakeholders!

Tweet je antwoord

6. RABO Club Support

Stichting Vitality heeft ook dit jaar weer mee gedaan met de RABO Club Support. Rabobank geeft ieder jaar een deel van haar winst terug aan verenigingen / stichtingen. De leden hebben hun stem weer uitgebracht op de verschillende verenigingen / stichtingen. Voor Vitality heeft dit geresulteerd in een mooie bijdrage van € 236,38. Alle stemmers hartelijk dank.

7. Vriend van

Word vriend van **MEMORIAL 40-45 Kapelle**

"Wij bewaren hun verhalen"

Steun ons en word vriend van Memorial 40-45 Kapelle
Inleg vanaf 25 euro

Wat bieden wij:

- 2 personen jaar lang gratis toegang
- 2 personen gratis naar lezingen en bijeenkomsten
- Ontvangen van 3x per jaar een nieuwsbrief
- Korting op evenementen waaronder Toujours Kapelle en Battlefieldtours
- Financieel aantrekkelijk door Culturele ANBI status
- Kijk voor pakket op maat op onze site of stuur een mail

Om vriend te worden klik op de knop "Word vriend" via onze site of contacteer ons via onderstaande:

Memorial 40-45 Kapelle
tel.: +31610028568
email: info@memorial4045kapelle.nl
internet: www.memorial4045kapelle.nl
Rek.nr: NL38RABO0114439583

www.memorial4045kapelle.nl Goessestraatweg 6, 4421 PJ Kapelle

8. Agenda

24 december om 18.00 Lichtjes op oorlogsgraven. Bij ieder kruis op het Franse ereveld zal een kaarsje aangestoken worden. Verzamelen bij parkeerplaats aan de Kitskinderscheweg 1. Om 18.00 zullen we gezamenlijk naar het Franse ereveld lopen. Kaarsen en aanstekers worden verzorgd. Na afloop is er nog gelegenheid voor een beker warme chocolademelk in het museum.

27 februari 2023 Herdenking van de Franse commando's Wassenaar.

Heeft u tips voor de nieuwsbrief of wilt u een bijdrage leveren aan de nieuwsbrief, laat het ons dan weten via redactie@memorial4045kapelle.nl

Goessestraatweg 6
4421 PJ Kapelle
info@memorial4045kapelle.nl